

NOTAT

Til: Familie- og kulturkomiteen
Fra: Musikernes fellesorganisasjon
Dato: 15.10.2019

Budsjettføring i Familie- og kulturkomiteen

Regjeringen sitt forslag til kulturbudsjett er på omtrent 14,8 milliarder kroner. Det innebærer ifølge Regjeringen en økning på omtrent 640 millioner kroner, eller 4,5% opp fra saldert budsjett for 2018. Trekker en fra beregnet lønns- og prisvekst på 2,5% blir da den reelle økningen på 2,0%. Etter våre beregninger utgjør utgiftene til kulturformål i forslaget til statsbudsjett nå 0,899 prosent av totalbudsjettet. For inneværende år er tallet 0,892 prosent.

MFOs merknader til Kulturdepartementets kap. 320 Norsk kulturråd

Regjeringen foreslår en samlet bevilgning på 982 millioner kroner til Norsk kulturfond i 2019. Det er en økning på 32,7 millioner kroner, noe som tilsvarer en økning på 3,44%. Juster for lønns- og prisvekst utgjør det omtrent 0,94%. Dessverre er posten for musikkformål tilgodesett med bare 2% økning, som justert for lønns- og prisvekst gir en reell nedgang på en halv prosent.

MFO ønsker at Stortinget øker bevilgningen til «Musikkformål» under Norsk kulturfond økes med ytterligere 10 millioner.

MFOs merknader til Post 70 Nasjonale institusjoner og Post 71 Region-/landsdelsinstitusjoner

For de fleste musikk- og scenekunstinstitusjonene betyr forslaget en realnedgang for sjette år på rad. Mye av realnedgangen skyldes at avbyråkratiserings- og effektiviseringsreformen (ABE-reformen) også er blitt gjort gjeldende for disse virksomhetene. Men når arbeidskraftintensive virksomheter som teatre og orkestre underkompenseres for lønnsvekst i fem statsbudsjetter på rad, så får dette konsekvenser for både ansatte og publikum.

Både gledelig, viktig og positivt er det at Nordnorsk Symfoniorkester og Opera får en økning på 6,56%. Økningen på 2,5 millioner skal gå til en kjærkommen økning av antall musikere. Dog ville den positive virkningen av også denne økningen blitt enda større uten ABE-reformens 0,5%-kutt. Det må samtidig påpekes at Stortinget ved opprettelsen av NOSO i 2009 forutsatte en større utbygging en vi har sett til nå.

Flere av kulturinstitusjonene i Norge preges av dårlig økonomi og høye pensjonskostnader. Til tross for at partene har bidratt til endringer i pensjonsordningene blir ikke disse kostnadene umiddelbart vesentlig lavere enn før.

MFO ønsker at Stortinget både kompenserer fullt ut for lønns- og prisvekst for disse virksomhetene, og samtidig starter arbeidet med å hente inn etterslepet etter fem år med årlige underreguleringer.

MFOs merknader til Kap. 323 musikk og scenekunst, post 78 Ymse faste tiltak -MUO

Tilgang til egnede og utstyrte arenaer for kultur er grunnleggende for all kulturaktivitet. Vi ser derfor svært positivt på utvidelsen av Musikkutstysordningen til en sjangerfri og tverrkulturell ordning. Likevel er de 5 millionene som er foreslått tildelt MUO sammen med oppdraget om å utvide ordningen fra en rytmisk til en sjangerfri og kulturovergripende ordning altfor langt unna de friske 30 millionene som er behovet for å få på plass en god og bærekraftig utvidet ordning. En reell utvidelse kan ikke gå på bekostning av de som allerede kan søke midler.

MFO ønsker at Stortinget øker bevilgningen til Musikkutstysordningen med 30 millioner.

MFOs merknader til Kulturdepartementets kap. 323 Musikk og scenekunst, post 22 Forsvarets musikk

Stortingsforliket om langtidsplanen og budsjettavtalen for 2017-budsjettet medførte at alle fem musikkorpene i Forsvarets musikk videreføres og finansieres, med en delt finansiering der 47,5 mill kommer fra KUDs budsjett. Dette skal gå til å delfinansiere 40% av de fire «grenkorpene, dvs Marinemusikken i Horten, Sjøforsvarets musikkorps i Bergen, Luftforsvarets musikkorps i Trondheim og Hærens musikkorps i Harstad. Det vil igjen si at Forsvaret skal betale 71,25 mill (60%) til disse fire korpene. Totalt blir det 118,75 millioner som skal gå til de fire grenkorpene.

Totaltildelingen til Forsvarets musikk (Fmus) er for 2019 foreslått til 155,735 millioner, inkludert et inntektskrav på 2,33 mill. Det vil si at nettotildelingen er på 153,402 mill. Trekker man fra beløpet som skal gå til de fire korpene, vil det si at 34,652 millioner er det beløpet som Forsvaret mener skal dekke utgiftene til Forsvarets Stabsmusikkorps og Fmus stab. Forsvarets Stabsmusikkorps har 10 flere musikere enn grenkorpene og trenger minimum 37 mill for å kunne betale lønn og et minimum av produksjoner.

Fmus stab består av 8 stillinger etter omorganiseringen og bekoster mange fellesutgifter som Tono-avgifter, egen husleie og andre kostnader i tillegg til lønn. Anslått behov her er 13 mill. Til sammen vil samlet behov utover driftskostnadene til de fire grenkorpene være ca 50 mill og ikke 34,6 som det ligger an til i budsjettforslaget. Med andre ord er det en underfinansiering på 15,5 mill for 2019.

I sum vil det si svært få eller ingen produksjoner, ingen vikarer ved permisjon eller sykdom, ikke innleide dirigenter utover et absolutt minimum og en drift som knapt nok er i stand til å dekke Forsvarets egne behov. Det allmennkulturelle formålet som tilskuddet fra KUD skal være en garantist for vil heller ikke kunne oppfylles. Dette er ikke en plutselig akutt situasjon, men en gradvis nedbygging over mange år som til slutt gir denne type konsekvenser. Sett fra et kulturforvaltningsmessig perspektiv, er dette uholdbart sett opp mot at man faktisk forvalter noen av de aller beste musikerne Norge utdanner.

Dette kommer på toppen av at Fmus fra 1. august 2018 mistet 8 musikerstillinger og 4 dirigentstillinger. Det er sterkt ønskelig at dette reverseres og at disse stillingene legges inn igjen i budsjettet. Behov ca 10 mill. Totalt sett betyr dette at for å oppretthold et minimum av aktivitet trengs det 15 millioner ekstra og ytterligere 10 mill for å reversere kuttet som kom i inneværende år. Nå i 2018 feirer militærmusikken i Norge 200-årsjubileum. Det er både merkelig og trist at regjeringen feirer dette med å kutte betydelig i korpene budsjetter.

MFO ønsker at Stortinget bevilger 25 millioner kroner ekstra, øremerket Forsvarets musikk. I tillegg oppfordrer vi Stortinget til å se på Fmus ut fra et kulturforvaltningsperspektiv, da dagens modell ikke er bærekraftig.

MFOs merknader til Kulturdepartementets kap. 325 Allmenne kulturformål, 85 Gaveforsterkningsordning

Siden denne ordningen ble innført for fem år siden har det blitt bevilget totalt 238 millioner kroner. Selv om midlene har blitt bevilget til gode og prisverdige formål mener vi i MFO det nå er på tide å se på innretning og effekter. Vi er kjent med at ca 62% av giverne er stiftelser og ideelle organisasjoner som har i sine vedtekter å donere penger. Disse pengene ville derfor uansett blitt tilført kultur- og andre formål. Det har også vist seg at bare i underkant av 6% av tildelingene har gått til tiltak og/eller virksomheter i våre tre nordligste fylker.

MFO ønsker at Stortinget ber Kulturdepartementet å evaluere Gaveforsterkningsordningen.

Til slutt vil vi informere om at Kunstnernettverket i år stiller på høring i Arbeids- og sosialkomiteen. De forslagene de legger frem der er forslag som direkte vil bedre situasjonen for veldig mange kunstnere og kulturarbeidere.